511: Medrese Okumak İçin Babamın İzni Lazım mı?

Tarık Ebu Abdullah

30 Ağu, 2020

https://ilimvecihat.com

SORU

Selamun aleykum Hocam, ben ortapedik engelliyim. Engelimden dolayı çoğu yapmak istediğim etkinliği, hareketi yerine getirmekte zorluk çekiyorum ama 4 yıllık bir bölüm bitirdim. Şimdilerde Allah'a çok şükürler olsun kendimi bulmaya dinimi bulmaya başladım. Bu yüzden eksik olan kısımlarımı dinimin yardımıyla tamamlamak için medrese okumak istiyorum. Fakat ailem kabul etmiyor ne dediysem ne yaptıysam onay vermiyorlar. Ama tekrardan gidip üniversite okumama izin veriyorlar. Ben ilim öğrenmeyi eksik yanımı dinimle tamamlamayı çok istiyorum. Ne yapmam lazım bu durum karşısında ailemi dinlemek zorunda mıyım?

CEVAP

Ve aleykumusselamu ve rahmetullah. Hamd Allah'a mahsustur.

Muhterem kardeşim dinini öğrenme hususunda ebeveynin iznine muhtaç değilsin. Bilakis ilimden vacip olan miktarı talep etmende onların izni şeran muteber değildir. Nafile ilimlerin tahsilinde ebeveyn bakıma muhtaçsa ve ilim tahsili için sefere çıkmak zorunluysa izinlerine itibar edilir. Ama bu durum anladığım kadarıyla senin için söz konusu değildir. Anladığım kadar senin okumana karşı değiller dinini okumana karşılar. Seni şeran muteber sebepsiz medrese okumaktan men etmeleri itaat türünden değil masiyet türündendir. Dolayısıyla ebeveynine bu hususta itaat etmekle mükellef değilsin.

İbni Muflih *(rahimehullah)* şöyle der: *"Şeyh Muvaffakkuddin babanın oğlunu nafile hacca gitmekten men edebileceğini söylemiştir. Çünkü cihad kifayi farzlardan olmasına rağmen onu cihada çıkmaktan men edebilir. O zaman nafileden men edebilmesi evlasıyla caiz olur... Çünkü ebeveyne iyilik farzı ayndır, cihad ise farzı kifayedir. Farzı ayn farzı kifayeye mukaddemdir. Ama cihad farzı ayn olursa izinleri lazım değildir. Bütün farzı aynlar böyledir. Ve hacc, cemaat ile namaz, Cuma namazı ve vacip ilim için sefere çıkmak da böyledir. Çünkü namaz gibi farzı ayndır ve ebeveynin iznine bu durumda itibar edilmez. İbarenin zahirinden anlaşıldığı üzere cihad için ebeveynin iznine itibar edildiğinden ötürü genel olarak nafilelerde de ebeveynin iznine itibar edilmesi gerekir diyor. Bu gariptir. Çünkü maruf olan bu hükmün cihada mahsus olmasıdır. Demek istediği, Allah'u A'lem, cihad için sefere çıkmakta ebeveynin izni nasıl lazımsa müstehab olan bir şey için sefere çıkmakta da ebeveynin izni lazımdır. Ama hazırda yaptığı nafilelerde babanın iznine itibar edilmez. Hiç kimsenin de hazırda nafileler için ebeveynin izni lazımdır diyeceğini zannetmiyorum. Çünkü böyle bir izin şartının makbul yönü yoktur. Amel de bunun hilafınadır. Allah'u A'lem."*[1]

Gördüğün gibi vacip olan ilmin tahsilinde aslen ebeveynin iznine itibar edilmez. Nafile kısmından ilmin tahsilinde de men edebileceği bunun için sefere çıkmaktır. Hususen bulunduğun yerde ilim tahsili mümkünse. Ama nafile türden de olsa hazırda, yani oturduğun yerde ilim tahsilinden men etmesi şeran itaati gerektirmez. Allah'u A'lem.

1- El-Adâbu'ş-Şeriyye, 39